861/11

Den 11. april 2011 blev i sag nr. 78.139:

xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsordning i Nordea Pension, klager over størrelsen af den løbende pensionsudbetaling samt over størrelsen af administrationsgebyret/udbyttet til selskabet.

Selskabet har anført, at udbetalingerne efter pensionsordningen er beregnet og foretaget ud fra det beregningsgrundlag, som er anmeldt til Finanstilsynet.

Klageren rettede ved e-mail af 28/7 2008 henvendelse til selskabet. Af e-mailen fremgår bl.a.:

> "Et spørgsmål i forbindelse med de årlige reguleringer af udbetalingerne fra nævnte pensionsordninger. I 2007 var den samlede månedlige udbetaling kr. 23.746,63. I 2008 er den månedlig kr. 24.052,87. En stigning på 1,29 %.
> Folkepensionens grundbeløb stiger 2,9 %. Altså mere end det dobbelte.
> Det forstår jeg ikke. Slet ikke set i lyset af, at adm. direktør S.M.E. i Berlingske Tidende den 14. februar 2008 bl.a. er citeret, som følger:
> 'Vi er meget tilfredse med resultatet (for året 2007). Der er tale om rekordvækst i bred forstand, **hvor vi oplever vækst på alle niveauer'.**
>
> Jeg er ikke aktuar, men jeg vil umiddelbart mene, at mine opsparinger, pr. 31. december 2007, kr. 3.781.201,- må kunne danne basis for en stærkere vækst i udbetalingerne end ovennævnte 1,29 %, således at forringelsen af min pension bliver mindre. Den forventede inflation i forbrugerpriserne er 4,0 pct. å/å.
>
> Med den nuværende kontorente, 5½ % p.a., mit indestående pr. ult. 2007, kr. 3.781.200,-, og den nuværende udbetaling på kr. 288.636,- p.a. vil der være plads til udbetalinger i endnu

ca. 23½ år. Gennemsnitslevetiden for danske mænd er p.t. 75,9 år, så for mig at se, er der, da jeg er 67 år, 14½ år tilbage til en, noget mindre, enkepension til min hustru. Gennemsnitslevetiden for kvinder er p.t. ca. 4½ år længere end for mænd. Så mon der ikke er basis for en større udbetaling? Tager vi udgangspunkt i en kontorente på 3 % p.a., er der plads til udbetalinger i ca. 17 år. Dvs. ca. 8 år tilbage til enkepensionen. Også i denne beregning med en kontorente på ca. det halve af dagens kontorente, ser jeg en basis for en større udbetaling. Risikogevinsterne og anvendt til administration har jeg set bort fra."

I brev af 2/12 2008 har selskabet bl.a. anført:

"Når vi beregner de garanterede ydelser på en pensionsordning, så gør vi det ud fra et beregningsgrundlag, som indeholder en række forudsætninger om fremtiden, herunder en såkaldt grundlagsrente. Det betyder, at der allerede i de garanterede ydelser er indregnet en vis forrentning. Denne rente skal være fastsat forsigtigt, fordi den netop bruges til beregning af garanterede ydelser. Der er ligeledes indregnet sandsynligheder for levealdre. Uanset, hvad der sker med renteniveauet i samfundet, eller hvordan de gennemsnitlige levealdre ændrer sig over tid, så kan vi aldrig nedsætte en garanteret ydelse. Opnår vi et overskud på beregningsgrundlaget i forhold til forudsætningerne, så udmønter det sig i bonus/kontostyrkelse.

Renter
Renten i samfundet har som bekendt været faldende i mange år. Derfor har det i flere omgange været nødvendigt at nedsætte grundlagsrenten. En nedsættelse berører dog aldrig de garanterede ydelser, der allerede er aftalt for en bestemt præmie. Kun når man forhøjer ydelsen, eksempelvis ved præmieforhøjelser og ved anvendelse af bonus, bliver selve forhøjelsen beregnet ud fra den nye grundlagsrente.

Da dine ordninger blev tegnet, anvendte man en grundlagsrente på 4,5 %. I perioden fra 1. januar 1996 og frem til 1. januar 2001 er den garanterede ydelse, der er købt for præmiestigningerne, beregnet ud fra en grundlagsrente på 2,5 %. Præmiestigninger og anvendelse af bonus efter 1. januar 2001 er sket på en grundlagsrente på 1,5 %.

Der er således allerede indregnet en rente i dine ydelser - for størstedelens vedkommende en rente på 4,5 %.

Bonus
Da dine ydelser startede udbetaling den 1. august 2006 var der indregnet bonus til og med denne dag.

For resten af året 2006 opsparedes der lidt bonus, som blev anvendt den 1. januar 2007. Kontorenten for året 2006 var 4,5 % de første 11 måneder og 5,5 % i december. Så årets overskud i forhold til grundlagets var ikke så stort.

For året 2007 var kontorenten 5,5 % hele året. Overskuddet i forhold til grundlagets faktorer rent rentemæssigt er således lidt over 1 %. Dette overskud i form af bonus er brugt til at forhøje dine ydelser pr 1. januar 2008.

I 2008 har vores kontorente været 6,0 % (kontorenter efter PAL-beskatning). Det overskud, som måtte komme for året 2008 i form af bonus, vil blive anvendt til at forhøje dine ydelser med pr. 1. januar 2009.

Dine stigninger i udbetalingerne skal således ses i forhold til, at der allerede i ydelserne er indregnet en rente.

Middellevetiden
Som nævnt, er der udover grundlagsrenten indregnet forudsætninger om middellevetiden. Hver gang vi regner på en pensionsordning, gør vi det ud fra den givne alder, kunden har på beregningstidspunktet. Regner man eksempelvis på en 18-årig mand, vil han statistisk set ikke blive så gammel, som en mand, der er fyldt 50. Disse forhold er indarbejdet i beregningsgrundlaget. Også de gennemsnitlige levealdre har ændret sig over tid, således at man nu må forvente, at folk lever længere, end dengang beregningsgrundlaget blev fastsat.

Det beregningsgrundlag, dine pensionsordninger er tegnet på, er fastsat i 1982, og her er middellevetiden for en 67-årig mand 13,79, mens den i det seneste opgjorte fra Danmarks Statistik er 14,89 år (se vedlagte statistik, der er taget fra Danmarks Statistik). Vi forventer således at udbetale i 13,79 år, men når mænd lever gennemsnitligt 14,89 år, udbetaler vi egentligt for meget i forhold til vores grundlag."

Sagen blev ved klageskema underskrevet den 9/4 2010 af klageren indbragt for nævnet. Heraf fremgår bl.a.:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**
Mit pensionsindestående hos Nordea Liv og Pension giver alt for lidt i løbende pensionsudbetaling til mig og alt for stort et administrationsgebyr / -udbytte til pensionsselskabet.
…
Som ankeinstans, mener jeg, De bør se reglerne efter i sømmene. Det kan ikke have sin rigtighed, at af mit pensionsindestående, som giver plads til 23½ års 'nedsparing', anvendes statistisk set 7 år til Nordea Liv og Pension som administrationsgebyr / -udbytte. Årsagen, til at min klage først fremkommer nu, er, at selskabet for året 2010 har reduceret min månedlige udbetaling med kr. 413,60 (=1,7 %). Kopi af mit brev af 170310 til selskabet er med som bilag til sagen.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
En nedsparing af mit pensionsindestående i overensstemmelse med en aktuarberegning, som giver mindre end ovennævnte statistiske 7 år i administrationsgebyr / -udbytte til selskabet. Jeg finder, at reglerne, som de er nu, giver selskabet for stort et udbytte. En mere fair fordeling vil være stærkt ønskelig. Det er en pensionsopsparing for kunderne hos Nordea Liv og Pension, som burde komme kunderne tilgode og ikke en malkemaskine for en finanskoncern. "

Heroverfor har selskabet i brev af 5/5 2010 til nævnet bl.a. bemærket:

"Forsikrede klager over, at han synes, de månedlige udbetalinger er for små i forhold til den opsparing der er på pensionsordningen, og at de samlede månedlige udbetalinger er faldet fra 2009 til 2010.

Forsikringsforhold
Forsikrede har en kollektiv pensionsordning, oprindelig oprettet med Danske Bank som arbejdsgiver.
Ordningen indeholder følgende elementer:

Livsvarig alderspension

Livsvarig kollektiv ægtefællepension
Ophørende kollektiv ægtefællepension
Kollektiv børnerente
Kollektiv waisenrente

Ordningen er oprettet på et tidspunkt hvor man anvendte en grundlagsrente på 4,5 %. I perioden fra 1. januar 1996 og frem til 1. januar 2001 er den garanterede ydelse, der er købt for præmiestigningerne, beregnet ud fra en grundlagsrente på 2,5 %. Præmiestigninger og anvendelse af bonus efter 1. januar 2001 er sket på en grundlagsrente på 1,5 %.
Der er således allerede indregnet en rente i ydelserne - for størstedelens vedkommende en rente på 4,5 %.
Pensionsordningen har pr. 1.1.2010 en samlet opsparing på 3.545.806 kr.

Ydelser i forhold til det opsparede beløb
Det beløb der er opsparet på pensionsordningen i alt 3.545.806 pr. 1.1.2010, er det beløb, som Nordea Liv & Pension har hensat for at kunne udbetale de garanterede ydelser både ved død og pensionering. Af det opsparede beløb, udgør det beløb, der er hensat til pensionering 2.802.232 kr. Med hensyn til middellevetid og beregningsgrundlag, tillader jeg mig at henvise til vores brev af 2. december 2008.

Forsikredes pensionsordning er en kollektiv ordning. Det betyder, at der i beregningerne for pensionsordningen er taget højde for, at nogle medlemmer lever længere end andre. Den del af reserven der udgår hvis forsikrede dør før den i beregningsgrundlaget forudsatte middellevealder, er ikke et administrationsgebyr/-udbytte til Nordea Liv & Pension, men beløbet anvendes til de, der lever længere i den kollektive ordning.

Fald i de månedlige udbetalinger
Stigningen/faldet i ydelserne fra det ene år til det andet, er begrundet i forskellen mellem Nordea Liv & Pensions kontorente og den allerede indregnede rente på 4,5 % p.a.

Nordea Liv & Pensions kontorenter har siden 2006 udviklet sig således:

År	Kontorente efter skat
2006	4,50 % p.a.
2007	5,50 % p.a.
2008	6,00 % p.a.
2009	1,75 % p.a. til 1/10 og 2,05 % p.a. fra 1/10

På grund af de senere års lave renteniveau, har der ikke været stor forskel mellem Nordea Liv & Pensions kontorenter og den allerede indregnede grundlagsrente. Dette er årsagen til, at stigningerne i udbetalingerne ikke har været så store. Og når udbetalingerne er faldet fra 1.1.2010, er årsagen, at kontorenten i 2009 var mindre end den allerede indregnede grundlagsrente.

Udbetalingerne kan falde, fordi Nordea Liv & Pension pr. 1. januar 2004 indførte kontostyrkelse for pensionsordninger, der var oprettet inden 1.7.1999 og som var etableret med en grundlagsrente der oversteg 2 % p.a. Når pensionsordningen er under udbetaling, vil et positivt beløb til kontostyrkelse blive anvendt til at forhøje udbetalingerne. Forhøjelsen vil i så tilfælde være ugaranteret, hvilket vil sige, at den efterfølgende kan nedsættes eller helt bortfalde.

Den månedlige udbetaling kan dog aldrig blive mindre end den samlede garanterede ydelse på 23.683,69 h.

Stigning/fald i ydelserne kan ikke alene findes ved at trække grundlagsrente fra kontorente, idet der indgår flere faktorer - bl.a. omkostninger.

Konklusion
Udbetalingerne efter pensionsordningen er beregnet og foretages ud fra de bestemmelser og beregningsgrundlag, der er anmeldt til Finanstilsynet, det er derfor ikke muligt, at foretage en anden fordeling af udbetalingerne."

Klageren har til nævnet fremsendt et udklip fra Berlingske Tidende af 14/5 2010, hvori det anføres, at finanskrisens indhug i pensionsopsparingerne er indhentet, idet pensionsselskabernes investeringer gav et overskud på 104 mia. kr. i 2009.

Selskabet har i brev af 7/6 3020 til nævnet bl.a. anført:

"Til [klagerens] kopi af udklip fra Berlingske Tidende kan vi oplyse, at det er korrekt, at pensionsselskaberne i 2009 havde pæne overskud af deres investeringer i modsætning til 2008.

Nordea Liv & Pension opnåede i 2009 et investeringsafkast på 7,3 % for kunder med gennemsnitsrenteforsikringer. Selskabets kontorente var i 2009 fastsat forsigtigt i overensstemmelse med aftalen mellem branchen og Økonomi- og Erhvervsministeriet om en række tiltag, der skulle bidrage til at sikre, at pensionsopsparerne ikke led unødige tab som følge af den finansielle krise. Selskabets bonusreserver blev i 2009 - ligeledes i overensstemmelse med aftalen - øget fra 1,3 % primo 2009 til 3,5 % ultimo 2009.

Til orientering kan vi oplyse, at Nordea Liv & Pensions kontorente indtil 1.6.2010 var 3,24 % p.a. før skat af pensionsafkast, og at kontorenten efter 1.6.2010 er fastsat til 3,75 % p.a. (kontorenten er fastsat for en måned ad gangen og kan ændres med virkning fra et månedsskifte)."

Nævnet udtaler:

Beregningsgrundlaget er anmeldt til Finanstilsynet, og nævnet finder ikke grundlag for i øvrigt at kunne kritisere selskabets forvaltning af pensionsordningen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klager får ikke medhold.

Poul Sørensen